

Д. е. н. Грущинська Н. М.

*Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Національного авіаційного університету (Україна)*

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ПРОЦЕСАХ

Сучасні трансформаційні процеси глобального масштабу супроводжуються значними технологічними впливами, змінами клімату, міграційними тенденціями, збільшенням населення землі та тривалості життя, зміною сфер зайнятості населення, тощо. Такі тенденції загострюють глобальні питання людства. За прогнозами ООН, в найближчих 30 років населення Землі зросте на 2 млрд. осіб і до 2050 року досягне 9,7 млрд., при чому основна частина населення характерна для країн – Індії, Нігерії, Пакистану, ДР Конго, Ефіопії, Танзанії, Індонезії, Єгипту і США. Кількість жителів південно-східної Африки до 2050 року подвоїться. Разом з тим, слід враховувати, що не дивлячись на активні темпи природного зростання населення характерні, в першу чергу, для країн Африки, в цих же країнах лідируючі позиції займають і показники смертності. Прискорення економічного розвитку спричиняють більше використання природних ресурсів, що частково шкідливим для навколишнього середовища, та потребують переходу від споживацької моделі розвитку до відтворюючої. Дані процеси передбачають розвиток «зеленої енергетики» та «синьої економіки». Масштаби «зеленого» сектора світової економіки порівняно незначні. Однак темпи розвитку досить активні. Потужна динаміка розвитку «зеленої» економіки в цілому і її сегмента – альтернативної енергетики – визначається цілою низкою чинників, в першу чергу, зберігаючи пріоритет забезпечення енергетичної безпеки країн – імпортерів викопного палива, які є лідерами світової економіки. У ближньому і середньостроковій перспективі значення «зеленого» сектора економіки в цілому і екологічно чистої енергетики в особливості може посилитися. Перспективи «зеленого»

розвитку галузей і економіки України в цілому пов'язані значною мірою з прогресом в енергетиці, перш за все з розвитком альтернативної енергетики.

За статистикою, країни з високим сталим рівнем життя є менш енергоємними ніж країни з швидкими темпами. Це пояснюється модернізацією енергетичної системи, оновленим екологічним оснащенням, в енергетиці – це використання альтернативних джерел енергії. Питання охорони навколишнього середовища актуалізуються як для розвинутих країн так і для країн що розвиваються. Так, в довгострокових перспективах розвитку суспільства кліматичні зміни будуть продовжуватись, глобальні викиди зростатимуть, за оцінками вчених упродовж приблизно двадцяти років. Країнами, які здійснюють найбільше викидів в атмосферу є США, Канада, РФ, за ними слідує Німеччина, Іспанія, Італія, Франція, Китай. Свідомість країн проявляється в спільних діях щодо захисту навколишнього середовища, на глобальному рівні які були зафіксовані на Конференції Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища і розвитку у 1992 році на підтвердження Декларації Конференції ООН з проблем навколишнього середовища, прийнятої в Стокгольмі 16 червня 1972 року.

Основними питаннями є забезпечення охорони навколишнього середовища, що потребує об'єднання зусиль країн в питаннях утилізації та переробки сміття, зменшення викидів, боротьби за екологію, тощо і є необхідною умовою розвитку цивілізованого світу. За прогнозами, кліматичні зміни можуть призвести до змін в економічному розвитку країн. Так, в США можливе падіння ВВП на 5% до 2050 року. Середній дохід громадян найбідніших країн світу знизиться на 70%. Значно може збільшитися розрив між багатими та бідними. Глобальне потепління призведе до збільшення міграційних потоків, що можна пояснити зростанням урожайності, зменшенням витрат енергії та, відповідно, покращенням умов для життя в певних регіонах світу.

Розвиток та підтримка екологічної безпеки, впровадження інноваційних проектів є майбутніми напрямками розвитку суспільства, які можуть приносити

економічну вигоду країні, успішно конкуруючи з традиційними підходами в економіці. Будь-який ресурс можна замінити іншим, досягти безвідходного виробництва є головною метою і порятунком Планети. Такі принципи характерні для положень «синьої економіки». Сучасний розвиток світових процесів обумовлюється низкою специфічних рис, пов'язаних із розвитком інформаційного суспільства, демократизації, розширення співпраці між країнами, тенденціями впливу четвертої промислової технологічної революції. Процеси екологізації здійснюють особливий вплив на економічну складову кожної країни, її місце в структурі міжнародних економічних відносин, зміні технологічних укладів.